

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Index udržitelného rozvoje občanského sektoru v ČR za rok 2016

Tisková konference
1. 8. 2017

Marek Šedivý
Prezident Asociace veřejně prospěšných organizací ČR

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Index udržitelného rozvoje občanského sektoru

- Sleduje celkovou příznivost prostředí pro občanskou společnost se zaměřením na:
 - právní prostředí v dané zemi,
 - organizační základnu, jakou mají organizace OS v dané zemi,
 - finanční zajištění,
 - prosazování zájmů organizací OS,
 - škálu služeb, které organizace OS poskytují,
 - celkovou infrastrukturu sektoru,
 - jak jsou organizace OS vnímány širokou veřejností.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

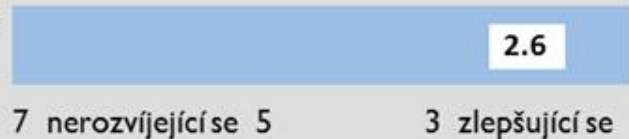
Česká republika - shrnutí výsledků indexu v roce 2016

zhoršení

zlepšení

Etapy udržitelnosti organizací
občanského sektoru a
vývoj země

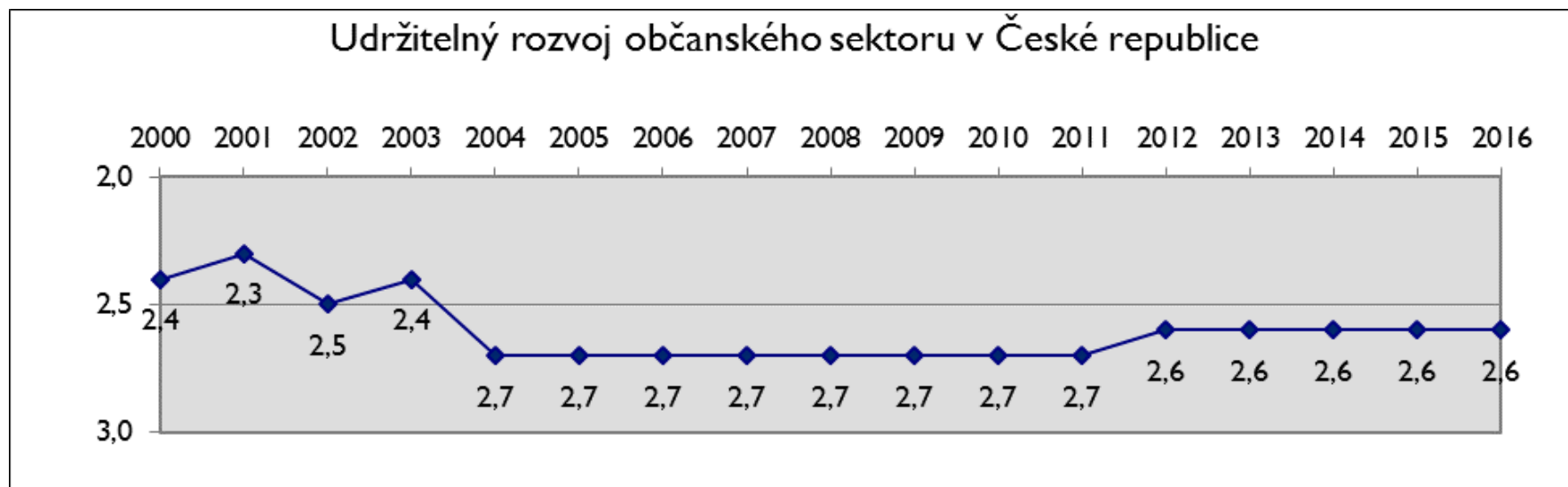

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Vývoj CSOSI v ČR od roku 2000 do roku 2016

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Souhrnná zpráva USAID

- Česká hodnotící zpráva je součástí reportu „Index udržitelného rozvoje občanského sektoru ve střední a východní Evropě a Eurasii“
 - Americká agentura pro mezinárodní rozvoj (USAID) jej zpracovává po 20 let s 29 zapojenými státy

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Srovnání se baltskými zeměmi a zeměmi V4

NORTHERN TIER																				
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Czech Republic	N/R	N/R	N/R	2,4	2,3	2,5	2,4	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
Estonia	N/R	N/R	N/R	2,4	2,1	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2	2,0	2,0	2,0	2,1
Hungary	2,3	1,6	2,0	2,3	2,6	2,6	2,7	2,6	2,7	2,6	2,7	2,7	2,8	2,8	N/A	3	3,2	3,4	3,4	3,6
Latvia	3,6	4,2	N/R	2,8	2,9	2,8	2,7	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,5
Lithuania	4,0	3,0	2,9	3,1	2,9	2,7	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Poland	1,8	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1	2,2
Slovakia	2,8	2,8	2,1	1,9	1,9	2,1	2,2	2,5	2,6	2,5	2,5	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,9	2,9	2,9
Slovenia	N/R	N/R	N/R	N/R	N/R	N/R	3,4	4,0	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,5	3,5
Average	2,9	2,7	2,3	2,4	2,4	2,4	2,5	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

V prosinci 2016 bylo v České republice registrováno:

- **92 878 spolků** (89 584 v roce 2015)
- **26 370 pobočných spolků** (26 423 v roce 2015)
- **2 792 obecně prospěšných společností** (2 894 v roce 2015)
- **686 zapsaných ústavů** (388 v roce 2015)
- **516 nadací** (505 v roce 2015)
- **1 635 nadačních fondů** (1 518 v roce 2015)
- **4 177 církevních organizací** (4 166 v roce 2015)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Právní prostředí

- Naplňování cílů „Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020“
 - rozvoj spolupráce s asociacemi a střešními organizacemi neziskových organizací,
 - intenzivnější spolupráce s Radou vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO),
 - zefektivnění sběru dat a informací o neziskovém sektoru
 - rozvoj firemní filantropie.
- Zákon o sociálních službách
- Zákon o statutu veřejné prospěšnosti
- Zákon o sociálním podnikání
- Stažení Zákona o dobrovolnictví

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Organizační základna

- **Role správní a dozorčí rady**
- **Zaměstnanci NNO dle nejnovějších dat ČSÚ**
 - **v roce 2014 celkem 107 243 plných úvazků**, tj. 2,12 % podílu na zaměstnanosti ČR
(2013: 104 830 plných úvazků)
- **Dobrovolníci dle nejnovějších dat ČSÚ**
 - **v roce 2014 celkem 26 414 plných úvazků, cca 45,6 milionů hodin**
(2013: 25 307 plných úvazků, cca 43,8 milionů hodin)
 - Vyšší zájem o dobrovolnictví potvrzuje i World Giving Index - 14 % respondentů uvedlo, že se v roce 2015 zapojilo do dobrovolnických aktivit, zatímco v roce 2014 šlo o 13 %.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Finanční zajištění – veřejná podpora (RVNNO)

Dotace pro NNO 2015: 16,48 miliard Kč

(o téměř 3 miliardy Kč více než v roce 2014)

- 9,77 miliard Kč ze státního rozpočtu
- 2,3 miliard Kč z krajských rozpočtů a rozpočtu hlavního města Prahy
- 3,7 miliard Kč z obecních rozpočtů kromě Prahy
- 737 milionů Kč ze státních fondů ČR

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Finanční zajištění - individuální dárci (ČSÚ)

- **2014: 4,854 miliard Kč (bez dobrovolné práce)**
5,789 miliard Kč (dobrovolná práce)
- 2013: 4,541 miliard Kč (bez dobrovolné práce)
5,509 miliard Kč (dobrovolná práce)
- První ročník GivingTuesday

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Finanční zajištění – firmy (ČSÚ)

- **2014: 5,094 miliardy Kč**
- 2013: 4,2 miliardy Kč

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Vlastní zdroje NNO

- Nejběžnější formou podnikání OOS je prodej zboží a služeb
- V roce 2014 poskytovaly dle ČSÚ české OOS služby a zboží:
 - ve více než 54 % zdarma
 - 17 % za netržní cenu

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Prosazování zájmů

- Mnoho aktivit – např. palmový olej, aktivistická vystoupení proti prezidentovi, inkluzivní vzdělávání, sociální bydlení, tlumočníci znakového jazyka, mobilní hospice...
- Stále přetrvávají vnitřní neshody uvnitř neziskového sektoru – zájmové aktivity x veřejně prospěšné služby.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Poskytování služeb

- OOS často zaplňují mezeru ve službách poskytovaných státem.
- Přetrvává stav z minulých let, kdy především NNO v oblasti sociálních služeb mají nedostatek financí na další rozvoj.
- Kraje preferují podporu služeb, které poskytují příspěvkové organizace, spíše než služeb nezávislých OOS.
- V roce 2016 byli dobrovolnickou organizací Hestia školeni dobrovolníci v nové oblasti – pomoci pěstounským rodinám.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Infrastruktura

- Podle Fóra dárců v roce 2015 rozdělilo deset největších firemních nadací a nadačních fondů celkem 783 milionů Kč (v roce 2014 to bylo 342 milionů Kč)
- V roce 2016 byl poprvé prostřednictvím Úřadu vlády vypsán grantový program pro posílení kapacit všeoborových sítí.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Veřejný obraz

- V některých případech silné názory OOS na citlivá témata jako je imigrační politika či inkluzivní vzdělávání přispěly k negativnímu vnímání sektoru ze strany politiků, vládních úředníků i veřejnosti.
- Přispívá k tomu i fakt, že média, někteří členové parlamentu a prezident šíří myšlenku, že některé OOS užívají veřejných zdrojů k lobbování za vlastní zájmy spíše než k práci pro veřejné blaho.
- Podle Centra výzkumu veřejného mínění, které pravidelně 2x ročně zjišťuje důvěru veřejnosti ve vybrané společenské instituce, důvěra v neziskové organizace klesá.
- Pokračuje též trend otevřenosti médií pro prezentace zajímavých projektů organizací OS. V médiích se stále objevují specializované rubriky a pořady zaměřené na občanský sektor, společenskou odpovědnost a dárcovství (např. Dokumentární cyklus Filantrop).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

✓ ASOCIACE
VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH
ORGANIZACÍ ČR

Děkuji za pozornost.

Marek Šedivý

prezident Asociace veřejně prospěšných organizací ČR

sedivy@avpo.cz

603 154 999